

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Cursus Biennalis Studii Canonici, Sive Succincta Et
Methodica Sacrorum Canonum Explanatio**

Engelhard, Johann Martin

Moguntiae, 1700

Tituls V. De Præbendis & dignitatibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63255](#)

justa causa interesse nequeunt, quarum sunt duæ cit.
cap. un. scil. infirmitas, & evidens utilitas non pri-
vata, sed ipsius Ecclesiæ.

QUÆRES 4. Quo ordine contra non re-
sidentes sit procedendum? Respond. Qui sine justa
causa absunt, monendi sunt per superiorem, ut ad
beneficia sua redeant; si intuâ præfixum sibi termi-
num congruum non redierint, privandi & alii eo-
rum loco eligendi sunt cap. 8. 9. ¶ ult. b.t. idque ap-
pellatione remota cap. 4. ¶ 6. b.t. in 6. quod si vero
nesciatur ubi terrarum Clericus degat, tribus edi-
tis publicis Ecclesiæ ejus valuis affigendis citandus
& evocandus est, quisi intra 6. menses à die ultimi
decreti, non revertatur, beneficio privetur, cap. 1.
¶ 11. b.t.

TITULUS V.

De

Præbendis & dignitatibus.

QUÆRES 1. Quid sit beneficium? Respond.
Est jus percipiendi fructus, sive redditus
ecclesiasticos ratione officii vel servitij, spi-
ritualis auctoritate ecclesiastica constituti; præben-
da autem licet b.t. Generaliter pro omni beneficio
sumatur significat certam portionem fructuum &
proventuum Ecclesiastorum, quæ cuique benefici-
ato quotannis assignari solet. cap. 9. de confis. ¶
cap. 9. b.t. ex quo patet tria in omni beneficio ec-
clesiastico distinguenda esse; primò officium, sive
ipsa obligatio quâ quis tenetur spiritualem aliquam
functionem obire, v.gr. sacramenta administrare,

T 6

horas

horas cantare, quæ obligatio est aliquid merè spirituale non tamen beneficium, sed fundamentum & causa beneficii; nam beneficium dicitur propter officium cap. fin. de rescrip. in 6. Secundo, jus percipiendi fructus ex bonis ecclesiasticis, quod licet secundum se spectatum temporale sit, sit tamen spirituale propter officium vel ministerium ex quo oritur, & cui tanquam radix annexum est. Tertio, ipsi fructus sive redditus ex bonis Deo dicatis sive ecclesiasticis provenientes, qui sunt aliquid merè temporale. igitur jus percipiendi redditus propriè dicatur beneficium, requirirur. 1. Ut officium autoritate ecclesiastica, v.gr. Episcopi sit constitutum sive erectum, vel confirmatum, quia nec laico nec Clerico competit potestas ejusmodi jus percipiendi fructus spirituali officio annexandi; unde quod ab homine privato non interveniente ejusmodi auctoritate pro celebrandis, v.g. missis rectum est, non pro beneficio ecclesiastico, sed vel propria donatione, vel pro legato estimari debet. 2. Requiritur ut jus illud sit perpetuum, id est, ut non pro certo tempore, sed pro futuris perpetuis temporibus fundatio facta, adeoque beneficium vi institutionis & erectionis perpetuum sit; ex quo constat beneficia manalia, id est ad nutum conferentis revocabilia, vera beneficia dici non posse; Cujus ratio est 1. quod requiratur perpetuitas non solum in beneficio, sed etiam in beneficiario, id est, ut sine legitima causâ in SS. Canonibus expressâ, beneficio privari nequeat, uti expresse habetur. in capit. ex parte de Cler. agrot. & in Cano. Sanctorum dist. 70. in quo Concil. Placentinum sub Urbano II. celebratum ait, in qua Ecclesia quilibet institutus est in eâ perpetuo, id est, ut

ut inquit glossa, dum vivit, perseveret. Ratio est
 2. Quod verum beneficium sit titulus sufficiens
 pro suscipiendis ordinibus, & tamen beneficium
 manuale obtainens ordinari nequeat. 3. quod Cleri-
 cus sacerdotalis impetrans a Papâ beneficium, vi ejus-
 gratiae impetrare nequeat beneficium manuale ut
 docet Sanchez. l. 7. cap. 27. n. 9.

QUÆRES 2. Quæ sit beneficiorum divi-
 sio? Respond. Beneficia varie dividuntur. Primo,
 in majora & minora. Majora sunt Papatus, Patri-
 archatus, Episcopatus, Abbatia: Minora sunt alia
 beneficia his inferiora. Secundo, in sacerdotalia &
 regularia. Sacerdotalia sunt, quæ vel ex fundatione,
 vel consuetudine, vel 40. annorum præscriptio-
 ne confetti debent Clericis sacerdotalibus qui nul-
 lam regulam prof. ssi sunt, sed Deo in seculo mili-
 tant. *cap. 5. b.t. in 6. & cap. cum Ecclesia de caus. pos-*
sess. juncto. cap. vigilanti de præscription. Omnia autem
 beneficia censentur sacerdotalia etiamsi eorundem col-
 latio speciet ad regularem prælatum, nisi contra-
 rium probetur; regulare est, quod religiosis
 tantum conferendum & ab iis administrandum est,
 licet quandoque beneficium regulare si abbacias &
 alia beneficia administrationem habentia excipias
 etiam Clerico sacerdotali conferti possit, si taliter pro-
 motus intra 6 menses professionem emittat. *cap. 27.*
& 38. de elect. Trid. sess. 25. cap. 21. de regulari. Tertio,
 in simplicia & duplicita. Duplicita dicuntur illa, quæ
 curam Animarum, administrationem, dignita-
 tem, personatum, vel officium adjunctum habent;
 est autem dignitas, præminentia sive Administra-
 tio rerum Ecclesiasticarum cum Imperio ac Jurisdi-
 ctione;

Eione, tales sunt Præposituræ, Decanatus, Archidiaconatus, & Abbatia regulares & sacerdtales. personatus est præminentia sine jurisdictione, putatus honorificus in choro, in processionibus, &c. u cantoria. officium est administratio rerum ecclesiæ sine præminentia, Jurisdictione & honore; tales sunt sacristæ & custodes. Reliqua omnia dicuntur beneficia simplicia. Quarto, dividuntur in curata & non curata; illa curam animarum annexam habent, hæc non; & in dubio beneficium præsumitur non curatum, adeoque afferenti incumbit probatio. Quinto, alia sunt manualia alia non manualia; manualia sunt, quæ ad nutum conferentis revocari possunt; & proprie loquendo beneficia non sunt; cætera non manualia dicuntur. Sexto, in monocula. Monoculum est, quod quis unice confert, adeò ut alterius beneficii collationem non habeat; ex quo quid non monoculum sit, facile patet. Septimo, in collativa & eleætiva; illa per provisionem patroni liberam conferuntur, hæc verò per electionem capituli à superiore confirmandam obtinentur. Aliæ etiam ab aucto:ibus afferuntur divisiones, veluti quod quædam sint patrimonialia, alia non patrimonialia, alia villæ muratae, alia non; alia Jurispatronatūs, alia liberæ collationis; verum operæ pretium non est iis multum immorari. reliqua quæ hic desiderari possent, in titul. 7timo, utpote loco proprio expediemus.

TITU.